

пентрѣ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 23.

Luni, 4. Junie.

1845.

Документе веки.

51. Къ mila лѣи Dŕmnezeŕ Noi Grigorie Gika воевод Dŕmn църѣи Молдовеи.

Фачем шире тѣтрор кѣи се каде а ши пентрѣ рѣндѣл шкоалелор де дѣвѣдѣтѣра кърцеи, де време къ дѣи цара ачѣаста дѣи пентрареа де грѣжъ а Domnilor, не обичѣндѣсе маи дѣиаште време а се дѣиша школи де дѣвѣдѣтѣрѣ, ера тѣлѣтѣ простѣи, къ ши чеи пѣтерничи че къ пѣтереа лор дѣиша даскали пентрѣ копѣи лор дѣикъ къ дѣвѣдѣтѣра че десевѣршит пѣ се прикопѣиша, рѣмѣнд чеи маи тѣлѣтѣ тот пѣдѣвѣдѣцѣи, ѣар простѣиша къ тотѣл се аѣла лѣипѣи де подоава дѣвѣдѣтѣрѣи. Ши фѣиנד къ шкоалеле сѣпт ка о фѣнтѣпъ дѣи каре се адапъ овѣцескѣл пород, къ дѣдѣстѣларѣа дѣвѣдѣтѣрѣи ши а дѣделѣпѣишеи, каре дѣвѣдѣтѣрѣ фаче пре тот отѣл а кѣпоаще Dŕmnezeirea, а причѣне леѣеа чеа православнокѣ, а прокопѣи пре оаменѣ къ дѣфрѣмѣседарѣа ворѣеи ши практика кѣвинтелор, а дѣвредѣничи а се фаче преодѣи искѣсѣидѣи ши даскали дѣвѣдѣцѣи, дела каре кѣрѣе тѣлѣт фолос аѣтѣт вѣсерѣческ кѣт ши политѣческѣ. Кѣ пѣтереа дѣвѣдѣтѣрѣи ши сѣишѣидѣи пѣрѣишѣи аѣ вѣрѣит ѣересѣрѣле ши аѣ лѣминат сѣишѣа вѣсерѣка дѣподовѣндѣо къ тѣлѣте капоапе де кѣпѣтѣри ши лѣзде, ши

пре тоѣи не дѣдеамѣтѣ ши не дѣваѣтѣ а не сѣли къ дѣвѣдѣтѣра. Ачѣаста дар рѣвинд ши domnia me, каре дѣпѣ чеа dŕmnezeiasckъ пропѣи аѣ рѣндѣит а не се да степѣниа domniei ачѣестѣи църѣи, дѣдѣтѣ аѣтѣпчеа дѣи domnia дѣтѣи аѣ черчетат ши пентрѣ ашезѣмѣнтѣл шкоалелор ши дѣтѣи аѣ постѣкѣт ачѣест ашезѣмѣнт, рѣндѣишд ши ашѣзѣнд сѣ фѣи патрѣ шкоале къ патрѣ даскали, зна елѣнеаскѣ, ши алѣа грѣчѣеаскѣ, ши алѣа словенеаскѣ, ши алѣа ромѣнеаскѣ; ѣар леаѣа даскалимор се рѣндѣисѣ асѣпра воерѣлор къ воерѣи ши а дѣрегѣторѣлор. Дар не зрѣтѣ кѣпоскѣнд, къ къ ачѣест ашѣзѣмѣнт пѣ вор пѣтѣа ста шкоалеле, фѣиנד къ ера къ сѣпѣраре, ши воерѣлор се причѣишѣа сѣиштеалѣ, ши къ сѣишѣварѣа воерѣлор, ши пѣпѣтѣндѣсе скоате ванѣи ла време, пѣ лѣипѣиша жалѣеле даскалимор, ши възѣнд domnia me къ се дѣ о причѣишѣ де стрѣкарѣа шкоалелор, ши фѣиנד треѣишѣдѣ а се гѣсѣи алѣт кѣи де ашѣзѣмѣнт а шкоалелор маи дѣтѣеет ши стѣтѣторѣи, аѣ сокотѣт domnia me, лѣзѣнд влагословѣниѣ ши дела сѣишѣидѣи са пѣрѣишѣеле мѣтрополѣтѣл църѣи ши а сѣишѣидѣилор сѣле епѣископѣлор ши къ тот сѣатѣл пострѣ Dŕmnealor воерѣи чеи маи, аѣ алес, хотѣрѣнд ашѣзарѣа шкоалелор де сѣаѣ фѣкѣт дѣ

тр'ачесташи кип. Фіинд къ пѣпъ ла ачеа време преодіи плѣтіа даше кѣте патрѣ галбені пе анѣ, доі галбені ла сѣнтѣл Георгіе ші доі ла сѣнтѣл Димітріе, с'аѣ ертат даждѣа лор ка съ пѣ деа еі алтѣ дажде, фѣрѣ пѣмаі кѣте пн галбен де преот ші де діакон, пѣмаі одатѣ днтр'ѣн ап шкоалелор, каре вані сѣі стрѣпгѣ сѣиңціа са пѣрпнтеле мѣтрополѣтѣл, ші сѣ се плѣтѣаскъ лефіле даскалілор, ші дпн вані че маі прѣсосескъ дпн лефіле даскалілор, дн-тѣшплѣндѣсе ла ачеа време, аіче ші рѣ-посатѣл фѣрѣчѣтѣл днтрѣ помепіре сѣиңціа са патріархѣл сѣнтѣлѣі мортѣнт кір Хрі-сантѣ, дѣпѣ черереа ші пофта сѣиңціеі сале с'аѣ орѣндѣіт сѣ се деа о сѣтѣ де леі пе ап, ажѣтор ші сѣнтѣлѣі мортѣнт пентрѣ шкоалеле де аколо, ші алді вані че вор маі прѣсосі сѣ фіе де ківірпѣсала копілор челор стрѣіні ші сѣрачі пентрѣ днврѣкъмѣнтеа ші хрѣпа лор, каре ашѣ-зѣтѣнт с'аѣ днтрѣіт ші къ хрісовѣл До-мпіеі теле а пѣ се стрѣтѣта, ші ачеастѣ ашѣзаре фіинд сокотітѣ къ вѣпѣ рѣндѣіа-лъ пѣ ера а се да пічі одатѣ смѣнтѣалѣ шкоалелор де врео зѣтѣкпѣре саѣ стрѣкаре. Нѣмаі дѣпѣ мазіліа поастрѣ вѣинд фрателе пострѣ домпѣа са Константпн ввѣд ші со-котпнд сѣ факѣ алт ашѣзѣтѣнт, фѣкънд рѣндѣіалѣ а се плѣті лефіле даскалілор дела вѣстеріе, ші сѣ пѣ се маі сѣпере прео-дѣі, къ о пѣдежде къ ва пѣтѣ вѣрѣі вѣсте-рѣа, аѣ стрѣтѣтат ашѣзареа поастрѣ. Дар пе ѣртѣ вѣинд фрателе пострѣ Домпѣа са Іоан воевод ші вѣстеріа дѣпѣ кѣт пѣрѣ-реа, се афлѣ къ тѣлте тревѣнѣде, пѣ с'аѣ пѣтѣт плѣті лефіле даскалілор дела вѣсте-рѣе, ш'аѣ дат прѣчпнѣ де стрѣтѣтареа шкоа-лелор. Чі акѣт дар шілѣнд Дѣшнѣзеѣ де

ам веніт ші къ а трѣеа домпѣе ла стрѣ-мошескъл скаѣпѣл пострѣ, ші черчетѣнд де рѣндѣл шкоалелор, п'ам сѣферіт а рѣ-тѣпѣе орашѣл ачеста фѣрѣ шкоале де дн-вѣдѣтѣрѣ, че ам токміт ші ам ашѣзат іарѣш ачеле патрѣ шкоале къ патрѣ да-скалі прекѣт аѣ фост маі днпѣнте, ші леа-фа даскалілор ам орѣндѣіт іарѣш іа дела преоді ертѣндѣі пе дѣшпѣі де алте дѣж-дѣі, сѣ деа еі пѣма пн галбен днтр'ѣн ап пентрѣ шкоалѣ, днсѣ зече потрѣпѣчі ла сѣнт. Георгіе ші зече потрѣпѣчі ла сѣнтѣл Димітріе. Каре вані сѣі стрѣпгѣ сѣиңціа са пѣрпнтеле мѣтрополѣтѣл че ва фі, ші дела сѣиңціа са сѣші еа даскаліі лефіле лор. Днсѣ даскалѣл чел таре е-ліпескъ 360 леі, ші ал доіме 120 леі, ші даскалѣл словенескъ 130 леі, ші чел ромѣ-пескъ 100 леі,*) ші ачеші вані пе жѣтѣ-тате сѣ лі се деа ла сѣнтѣл Георгіе ші пе жѣтѣтате ла сѣнтѣл Димітріе, ші дпн чеімалді вані че маі прѣсосескъ, тот пе рѣндѣіала че се фѣкъсѣ ші маі днпѣнте . . . леі пе ап, сѣ се деа ла сѣнтѣл тор-тѣнт пентрѣ шкоаделе де аколо, ші сѣ се ківірпѣсаскъ ші копіі чеі стрѣіні, сѣ-рачі, къ хрѣпѣ ші днврѣкъмѣнте, пѣртѣнд де грѣжѣ сѣ фіе ші ачестора тот днсѣшѣ сѣиңціа са пѣрпнтеле мѣтрополѣт. Днсѣ че ва кѣпрпнде тревѣнѣда копілор челор стрѣіні ші сѣрачі, къ ізвод госпѣд. сѣ се рѣндѣіаскъ сѣі деа сѣиңціа са, ші сѣ фа-къ кътаре ші шкоалелор, лѣнд сама даскалілор де доѣ орі днтр'ѣн ап, къ че фел де сіліңѣ се поартѣ аѣпра днвѣдѣ-

*) Сѣрак ромѣніст, тѣ аі фост агѣтеа зечпні де ані стрѣпн кіар дн патріле тале.

тѣреі копімор, ші фіешкаре копіа кѣм се
 дввацъ ші ла че се спореце; даторіа
 сѣндіей сале съ фіе а черчета ачестеа тоа-
 те ші але ашъза. Дпсъ сокотіндѣсе кѣ
 взеле дінѣтѣрі фінд депѣртате, пѣ пот а
 ажѣпце тоді лѣкѣиторіі кѣ копіі лор ла
 шкоалеле дела Іаші, ші маі въртос чеі
 сърачі фѣрѣ пѣтіндѣ, ші пентрѣ ка съ се
 кѣпріндѣ, съ се дпѣртінеаскъ тоді де а-
 чеастѣ мілѣ, с'аѣ сокотіт ла треі епіско-
 піі а дѣреі, съ се маі ашезѣ треі шкоа-
 ле словенеці ші ромънеці, ла тріі е-
 піскопіі, ла Роман, ші ла Рѣдѣцѣі, ші ла
 Хѣші, пентрѣ каре съ айѣ пѣртаре де грі-
 жѣ сѣндііле сале епіскопіі а гѣсі даскалі
 двѣцѣді ла словеніе ші ла ромъніе, орі
 дін чеі ешіді дін шкоалеле дела Іаші, орі
 дінтр'амді ші съ ашъзѣ ла фіеце-каре е-
 піскопіе кѣте о шкоалѣ де двѣцѣтѣра
 копімор, ші ачеі треі даскалі ла ачеле
 треі шкоале съ фіе даторі а се сілі кѣ дв-
 вѣцѣтѣра копімор, агѣта кѣ сѣрѣіа кѣт
 ші кѣ ромъніа, ші леафа лор с'аѣ рѣндѣіт
 кѣте 70 де леі ла даскалі пе ап, каре вані
 съ еа пе жѣмѣтате ла сѣпѣтѣл Георгіе
 ші пе жѣмѣтате ла сѣпѣтѣл Дімітріе. Дп-
 сѣ сѣндіа са пѣрінтеле мітрополітѣл сѣі
 деа ачеі вані дін вані преодімор че аратѣ
 маі сѣс, ла тѣна епіскопімор, ші епіско-
 піі съ плѣтеаскъ даскалімор, ші ачеі да-
 скалі съ айѣ ші скѣтеалѣ де вірѣл вісте-
 ріей, пічі тп ван съ пѣ деа, пѣмаі еі съ
 пѣзаскъ слѣжѣа лор, гріжіндѣсе де двѣ-
 цѣтѣра копімор, ші іарѣш сѣндііле сале
 епіскопіі съ факѣ неконтепітѣ черчетаре
 шкоалелор, адесе лѣндѣле сама кѣм дв-
 вацѣ копіі ші ла че се спореск, ка ші
 даскалі съ се сілеаскъ ші копіі съ се про-
 копсаскъ кѣ двѣцѣтѣра лор. Іар пріві-

торіѣ ші запчіѣ кѣ пѣтереа Домніей а се
 пліні ачеста тоате съ фіе Дѣтнеалѣі вел
 вістернікѣл, ші кѣнд с'а пліні апѣл сѣ айѣ
 а леа сама ачестор вані, че тнде с'аѣ кел-
 тѣіт ші че аѣ рѣмас, ші ізвод лѣтѣрїт сѣ
 арѣте ла домніе. Чі дар прекѣт с'аѣ а-
 шезат рѣндѣіала ачестор шкоале, съ стеа
 пемѣтате ші пестрѣмѣтате, іар чіне с'ар
 іспіті а сѣпѣтѣі дптр'амт кпн ка съ мѣте
 ші съ стрѣмѣте ачеастѣ поманѣ че с'аѣ
 фѣкѣт де фолосѣл овціей, каре іасте ші
 подоава дѣреі ші кѣ одіхна ші пестѣпѣ-
 рареа ші а воерімеі, ші кѣ одіхна прео-
 дімор, ліпсіндѣсе де ачеа даждіе че да маі
 дваніте, ші фѣрѣ пагѣва дѣреі ші а ві-
 стеріей, чіне ва дврѣснї а се атінде де
 стрікареа ачестѣі ашезѣмѣт, ші дінтрѣ
 акѣрѣеа прічіпѣ се ва ліпсі ачест ізвор
 фолосіторіѣ, орі Домн ва фі, орі воеріѣ
 сѣпѣтѣиторіѣ, тпї ка ачеіа съ айѣ влѣстѣ-
 тѣл сѣндімор пѣрінді челор 360 а сово-
 рѣлѣі а тоатѣ лѣтеа дела Нікееа ші де аї
 пострі патрѣ а дѣреі сѣндіі архіереі каре
 с'аѣ іскѣліт маі жос, ші шіде поі де тоді
 каріі с'аѣ іскѣліт маі жос ка де тп совор,
 съ фіе даді апатемеі. Ші дпѣрїм хрі-
 совѣл ачеста дпѣтѣ кѣ а поастрѣ дпкре-
 дінгаре Ної Грїгоріе Гіка ВВ. ші кѣ а
 преа ізвіді філор Домніей меле Скарлат
 ші Матеіѣ, ші кѣ тот сѣатѣл пострѣ воє-
 ріі діванѣлѣі Домніей меле; Костаке Ра-
 зѣл вел ворнік де цара де жос, і Радѣл
 Раковіцѣ вел ворнік де цара де сѣс, і
 Георгіе хатман, і Пѣркѣлав Сѣчевіі, і А-
 рістархо Хрісоскѣлеос вел спатар, і Іанаке
 Хрісосколео вел пост., і Дѣмітрашко Кал-
 машѣл вел ван, і Дѣмітрашко Пѣладіе вел
 пахарн., і Васіліе Росет вел вістернік, і Іліе
 Костаке вел столн., і Васіліе Разѣл вел ко-

mic. Ші пентрѣ маї маре дитемеереа ші дикредіндареа, ам порзочіт чінстітелві ші кредінчюсълві воерълві пострѣ Дѣтисале Сандѣл Стѣрза вел логофѣт, ка съ скріе ші а поастрѣ печете съ пѣе. Ші с'аѣ скріс хрісовѣл ачеста аіче дн орашѣл Іашілор, дн атріеа Домніе а Домніеі меле де Георгіе Вравіе логофѣт де таіпѣ. 7256 Декемврие 25.

(Фрмеазѣ патрѣ іскълітѣрї а епіскопілор ші зече а воерілор, афарѣ де ачеа а Домнѣлві Гіка.)

(Ва зрѣа.)

Р Ѣ Ж А.

(Новелъ вѣльдеанѣ.)

Дпаінте кѣ 30 де ані се афла дн сатѣл П. о фечеоарѣ, пе кареа патѣра аѣ днзестрато пѣзѣмаї кѣ тоате дарѣрїле трѣпещї днпѣрѣндїсі о рарѣ фрѣтсеадѣ, чї шї кѣ челе свѣлетещї дѣндїсі шї о дрѣгълъшіе атѣт кѣвїічїоасѣ кѣт шї плѣкѣтѣ. Пѣрїндїї еї де шї ераѣ оаменї сѣрачї плѣгарї, тотѣші се фѣкѣрѣ днсетѣпаці прїп фрѣтсеада фїічеї лор пѣ пѣмаї дн вѣчїеле сате, чї шї дн тот Бѣнатѣл. Вѣзѣтаї пре Рѣжа чеа фрѣтмоасѣ, кѣпошї пре Рѣжа чеа фрѣтмоасѣ дїп П.? ера днтрѣвареа де овѣце. Съ фїт ертаці а звѣрѣвї пре ачеста фрѣтмоасѣ фечоарѣ, днкѣт адекѣ се поате звѣрѣвї о астфелїѣ де фрѣтсеадѣ рарѣ прїп кондеїѣл морт. Рѣжа ера де статѣрѣ маї мѣлт палтѣ декѣт мїжлочїе, свѣдїре вїне крескѣтѣ, кѣ пѣрѣл пегрѣ, фаца алѣѣ кам оакешѣ, образеле рѣтене, окїї пегрї, цепенеле лѣпцї пегре, спрѣлчепе пегре трасе, гѣра еї се тѣрѣцїеа де

дѣѣ вѣзе пѣрпѣрїї, шї днкїеа дѣѣ шїрѣрї де дїндї алѣї ка маргарїтарїѣл, пасѣл, вѣрѣвіа потрївіте, грѣмазѣл плїп алѣї ка лаптелѣ, пентѣл волтїт, мѣлнї шї пїчїорѣл пїчї потрївіте, кѣ зп кѣѣлнт патѣра аѣ арѣтат дн Рѣжа, кѣткѣ еа ла днпѣрѣдїеа дарѣрїлор сале пѣ кавтѣ пїчї ла ранг, пїчї ла старе, пїчї ла авѣдїе. Портѣл еї ера націонал вѣльдеанеск, адекѣ опреѣе кѣ чїѣкѣрї, днчїнсѣ кѣ вѣрѣчїрѣ, кѣтеаша де цїолцїѣ косѣтѣ кѣ фїр шї кѣ пѣї, че Рѣжа кѣ зп деосевїт гѣст ле шїа лѣѣра шї днтоктнї пе трѣп; чїсте пѣрта рошїї. — Серїтанѣ Рѣжа! патѣра те аѣ днзестрат кѣ чеа маї маре фрѣтсеадѣ, ка съ те адѣкѣ ла перїре, дїаѣ дат окїї днфокаці, ка съ апрїнзї лѣтмеа кѣ еї, пѣртаре дрѣгълашѣ, ка съ те поатѣ амѣцї рѣѣл, інімѣ кѣратѣ, ка съ крѣзї вїкленелор пѣлѣчїрї, мїнте зшоарѣ, ка съ те дншелї днсѣдї пе тїне.

Фїреѣе кѣ дѣпѣ че Рѣжа ера атѣт де фрѣтмоасѣ, авеа шї мѣлцї днкїпѣторї, шї аша пїчї ініма еї пѣ пѣтѣ рѣмѣнеа пемїшкѣтѣ, еа се аморѣ днтрѣп фечор дїп сатѣл еї апѣтѣ Пѣтрѣ. Ачеста де шї пѣ ера невреднїк де дѣпса, тотѣші пѣ авеа пїчї о пѣдежде а пѣтѣа днѣлїека пе пѣрїндїї Рѣжеї, ка съ ю деа де неѣствѣ, фїїнд кѣ ел вїне шїа воеа а да пе фїїкѣса дѣпѣ Трѣїлѣ фечорѣл зпзї вѣчїп а лор, каре ера кѣ вазѣ маре дн сат шї кѣ мѣлт маї авѣт декѣт Пѣтрѣ, пе каре дн алеасѣ ініма Рѣжеї, шї токѣта дн мїнѣтѣл ачела, кѣнд Пѣтрѣ ажѣторат де о неѣствѣ авѣ днтѣлнїре таїпїкѣ кѣ Рѣжа, шї дїспѣсе, кѣткѣ дѣпсѣл есте гата а пѣрѣсї маї вїне локѣл паѣерїї сале, шї а лѣа лѣтмеа дн кап, декѣт а ведеа пе Рѣжа, пе кареа ел іѣѣеа кѣ атѣта фервїндеалѣ, неѣста

алтѣа. Рѣжа дѣлѣ дѣн партеа са десѣ- шѣрѣ дѣаинтеа аморезѣлѣ съѣ Пѣтрѣ нѣ фѣрѣ о фертѣкѣтоаре смереніе шѣ челе маї адѣлѣчї креѣурѣ а інімеї сале, шѣ дѣ спѣсе кѣрат кѣт де таре дѣ ізѣще, кѣм- кѣ еа нѣмаї пентрѣ дѣнѣл трѣѣще, шѣ есте гата а адѣче орї че жертѣ пентрѣ дѣнѣл дѣлѣт ва рѣвда вѣна кѣвїицѣ, нѣмаї се рѣмѣе ла дѣнѣса. Пѣтрѣ не маї дѣдоіндѣсъ акѣма де адеѣрѣтата аплекаре а Рѣжеї кѣтрѣ дѣнѣл, кѣцетѣ а фї акѣ- та тїмпѣл чел маї вѣн а дѣскоперї ізѣтеї сале планѣл, кѣ каре дѣмѣла дѣкѣркат спре ашї ажѣнѣе дорїтѣл скоп. „Рѣжа! ізѣта теа,“ зїсе ел, „дакѣ тѣ ещї гаѣа а адѣче орї че жертѣ пентрѣ мїне, че нѣ ар фї дѣ конѣра вѣнеї кѣвїицѣ, іатѣ еѣ те сѣѣ- тѣск сѣ фачем шї пої че фак атѣда тї- перї дѣ Бѣнат ла аша дѣнѣрѣїрѣрї, сѣ фѣїїм адекѣ дѣ Г. ла попа, шї шезѣнд аколо треї патрѣ сѣнтѣмѣнї аскѣшї, сѣл рѣгѣм сѣ не кѣнѣне фѣрѣ сѣ шїе шї сѣ азѣл пѣрїицї тѣї, нѣмаї ачеста есте дрѣ- тѣл, не каре пѣтем ажѣнѣе дорїтѣл скоп фѣрѣ вѣтѣтареа вѣнеї кѣвїицѣ.“ Рѣжеї де шї се ведеа ачеста план атѣта де о- бїчѣвїт дѣ Бѣнат дѣнѣре сѣтенї, фоарте потрївїт скопѣлѣї пропѣс, тотѣшї неїно- вата са інімѣ нѣ о лѣсѣ ка сѣ се дѣво- іаскѣ кѣ ел, кѣчї сѣ темѣа сѣ нѣї пѣте- зѣ пѣртареа вѣнѣ че о аѣеа пѣлѣ акѣма. „Ізѣтѣл теѣ Петре!“ рѣспѣнсе еа, „еѣ сѣнт гата прекѣш дїам зїс маї пайнте, адї адѣче орї че жертѣ потрївїтѣ кѣ вѣ- на кѣвїицѣ, апої де шї планѣл тѣѣ нѣ мї се веде а фї кѣ тотѣл дѣнѣрѣтїва ачестеїа, фїїнд ла пої атѣт де обїчѣвїт, тотѣшї, еѣ нѣ тѣ пот дѣвої кѣ тїне а фѣїї дѣ Г. ка сѣ нѣ мї се пѣтезѣл кѣт де пѣїїн фечо-

рїа, чї те рог сѣ аї пѣїїнїкѣ рѣвдаре пѣ- нѣ че воїѣ ворѣ еѣ деспре ачѣста кѣ пѣ- рїицїї теї, карїї нѣ вор алѣнга пре ізѣта са фїїкѣ дела сїне рѣгѣндѣсъ кѣ окїї лѣ- крѣмошї сѣї деа пре ачѣла де вѣрѣват, не каре л'аѣ афлат де тѣлт ініма еї маї вред- нїк де дѣнѣса!“ — Сѣрїманѣ Рѣжа! кре- дїнда шї ізѣреа та кѣтрѣ пѣрїицїї есте дреанѣтѣ шї кѣвїицїїосѣ, шї аратѣ а та кѣ- ратѣ інімѣ, дѣсѣ пѣрїицїї тѣї аѣ хотѣрѣт алѣфелїѣ кѣ тїне, еї вреаѣ сѣ се дѣвогѣ- деаскѣ прїн тїне, еї вреаѣ сѣ се леѣе де о фамїліе аѣеасѣ, шї кѣ таре вазѣ дѣ сат, ка сѣ капете шї еї вазѣ, не еї іаѣ орѣїт прежѣдїцѣл, шї Рѣжа лор нѣ маї аре глас, еа есте хотѣрѣтѣ а фї жертѣва ізѣ- реї де славѣ дїевошїї, че аѣ фост де а- тѣтеа орї шї дѣнѣре оаменїї чеї маї де рѣнд сѣтѣлѣтѣра челор маї тѣлте трѣтѣрїї крѣнѣчене!

Даѣеа се деспѣрдї Рѣжа де Пѣтрѣ, кѣнд шї фѣ кїематѣ дѣаинтеа пѣрїицїїлор, карїї афларѣ таїніка еї дѣтѣлнїре кѣ Пѣ- трѣ токѣта дела ачѣеа неѣастѣ, не кареа аморезацїї о цїнеаѣ де чеа маї дѣкрезѣтѣ а лор прїетѣпѣ. „Рѣжа!“ зїсе татѣ-сѣѣ серїос, „вечїнѣл пострѣ Трѣїмѣ есте копїл вѣн, аре мошїоаре вѣнїчеле, касѣ де зїд кѣ кош де пїатрѣ, аре шасе вої де жѣг, каї, вачї, ої, кѣ тѣн кѣвѣнт тоате челе тре- вѣнїчїосѣ, пѣрїицїїї лѣї аѣ таре вазѣ дѣ сатѣл пострѣ, сѣнт оаменїї чїнѣстїдї шї вреѣ сѣ те іае не тїне де неѣастѣ дѣпѣл вїкѣл лор фїї, шї апої дѣпѣл че пої не цїнем де порочїреа чеа маї таре а не кѣскрї кѣ дѣтнѣалор, пої лѣам шї фѣгѣдѣвїт тѣлѣа та шї кѣпоскѣндѣте не тїне кѣ шї аскѣл- та де порѣнїчїле пѣрїицїїлор тѣї, н'аѣем трѣвїицѣ а те маї дѣнѣреѣа, дакѣ вреї тѣ сѣ іаї не Трѣїмѣ де вѣрѣват.“

„Аша е възл теѣ татъ,“ рѣспѣсе Рѣжа кѣ о сѣмѣл тѣеастрѣ, лѣпѣдѣнд кѣтѣтѣра ла пѣтѣнт. „Еѣ ам фост тот-деавна аскѣлтѣтоаре шѣ сѣпѣсѣ воѣѣ пѣрѣндѣлор теѣ; карѣѣ негрешѣт кѣмѣ воѣеск пѣтѣмѣ вѣнеме, шѣ ка сѣ пѣ тѣ арѣт пѣчѣ акѣтѣ неаплекатѣ порѣпѣчѣлор пѣрѣндѣлор теѣ, еѣ воѣз да тѣхна, кареа аѣцѣ фѣгѣдѣ-то Двоастрѣ лѣ Трѣмѣ, дѣсѣ иѣма теа пѣ о ва довѣндѣ пѣчѣ одаѣтѣ, кѣчѣ ачеаста“ — ачѣ амѣдѣ Рѣжа скѣлдѣндѣшѣ тѣжѣгѣ-ѣошѣѣ окѣ дѣ рѣжѣрѣме лѣкрѣтѣлор, че кѣр-ѣеѣ вале дѣ жос дѣп ѣзвоареле сале, шѣ иѣвѣндаѣ обрѣзеле, че ераѣ апрѣнсе де сѣѣна-ла фечорѣаскѣ.

„Тѣ пѣдѣцѣ Рѣжѣка теа,“ дѣчѣпѣ тѣ-тѣса, „пѣнѣтрѣ кѣ еѣцѣ проастѣ, шѣ пѣ цѣ превѣдеа че порѣчѣре те аѣцеапѣтѣ. Трѣмѣ есте вѣл ла татѣл сѣѣ дѣкѣ фѣарте тѣ-пѣр, шѣ тѣ вѣѣ пѣтеа фѣче кѣ ел чѣдѣ ва пѣлѣчеа, апоѣ де шѣ пѣл вѣѣ ѣвѣ ла дѣчѣ-пѣт, тотѣшѣ вѣзѣнд кѣ есте вѣл дѣ вѣѣ пѣрѣдѣ, шѣ ачѣста пѣрѣ се ва тѣтѣ кѣ вре-те дѣ адевѣратѣ ѣвѣре; вѣзѣ вѣне кѣ ла фѣте тѣперѣ иѣма тот зѣоарѣ фѣрѣ сѣ шѣѣ дѣпѣ чѣне, дѣсѣ дакѣ се маѣ кок, еле вѣд лѣтеа кѣ алѣцѣ окѣ, шѣ шѣѣ алѣфѣлѣѣ сѣшѣ аѣцеарпѣ дѣтрѣнса.“ — Аша е тѣѣкѣдѣ“ рѣспѣсѣ Рѣжа пѣлѣ де дѣѣошѣе, „аша е тѣѣкѣдѣ, дѣсѣ фѣѣеде-каре ом арѣ иѣма са, шѣ ачѣаста се коаче де тѣлте орѣ шѣ пѣре, де шѣ коажѣ, че о аконѣре арѣтѣ чѣл маѣ тѣре лѣстрѣ шѣ фѣрѣчѣре. Ынде пѣ е иѣма дѣндѣстѣлатѣ, аколо есте дѣ-кѣѣватѣ чеа маѣ тѣре тѣкѣлошѣе шѣ де ар фѣ вѣлага (авѣдѣа) кѣтѣ ам зѣче сѣ о тѣ-пѣлѣче кѣ лѣпѣтѣра, пѣ фѣлосѣеде пѣмѣка, кѣчѣ вртѣрѣме еѣ сѣнт пѣрѣкѣт не аѣ дѣ-вѣдѣат мѣѣ де пѣлде: пѣдѣндѣстѣларѣеа, сва-

да, вртѣл шѣ сѣѣ кѣдѣреа ла довѣточѣе, дакѣ пѣ не спѣрѣжоапѣ вѣртѣтеа, сѣѣ тѣпѣка пѣтѣмѣ, дѣрѣпѣнѣареа сѣлѣтѣдѣѣ, шѣ тоар-теа тѣмпѣрѣе, дакѣ не тѣрѣпѣеде вѣртѣтеа. Вѣрѣмеле иѣмеѣ пѣ се вѣндѣкѣ пѣчѣ одаѣтѣ. — Адевѣрат кѣ Трѣмѣ есте копѣл вѣл, дѣсѣ ел е дѣкѣ шѣ пѣреа тѣпѣр шѣ пѣ се потрѣвѣеде кѣ тѣне, кареа сѣнт кѣ 5 аѣ маѣ вѣтрѣжѣтѣ. Обѣчеѣл а дѣсѣра фѣчорѣѣ не вѣрѣспѣчѣ шѣ а ле лѣа пѣвестѣ маѣ вѣ-трѣжѣне дѣкѣт еѣ шѣ маѣ пѣтерпѣче, пѣтѣмѣ ка сѣ аѣвѣ пѣрѣндѣѣ лѣкрѣтѣоаре харпѣче дѣ ка салор, сѣѣ лѣдѣт кѣ адевѣрат фѣар-те тѣре дѣ Бѣнат, дѣсѣ шѣѣ кѣтѣ не пѣ-вестѣеа докторѣ ѣла, кѣ ачѣста обѣчеѣѣ пѣ ар фѣ вѣл, шѣ кѣ дѣрѣпѣнѣареа тѣлтор фѣ-тѣмѣлѣѣ сѣтедѣѣ се траѣе пѣтѣмѣ дѣп ел. Трѣ-мѣ пѣ пѣрѣдѣеде алѣа дѣ тѣне дѣкѣт фѣрѣт-седа че дѣ каде тѣре дѣ окѣ; фѣѣнд дѣсѣ ачѣаста трѣкѣтѣоаре дѣмѣ е фѣрѣкѣ сѣ пѣѣ трѣакѣ кѣ дѣнса шѣ ѣвѣреа кѣтрѣ тѣне, шѣ иѣмеле поастрѣ пѣ се вор апрѣоѣа пѣчѣ одаѣтѣ.“

„Тоате ачѣстѣеа, че ле ворѣеѣцѣ тѣ а-ша де дѣвѣдѣат, пѣ сѣнт дѣла тѣне фѣѣка теа,“ стрѣгѣ татѣ-сѣѣ. рѣстѣндѣсѣ. „Пѣ-трѣл есте шѣрѣкапѣл, каре дѣѣѣ дѣвенѣнат иѣма шѣ дѣѣѣ пѣвѣпѣт капѣл; дар че вѣрѣѣ тѣ се фѣчѣ кѣ мѣшѣмѣл ачѣла, каре пѣчѣ ка-сѣ вѣпѣт пѣре шѣ каре те дѣвадѣѣ се фѣѣцѣ кѣ дѣнса дѣ Г. шѣ сѣ те кѣвѣпѣ пѣре а-скѣнс, ка сѣ пѣ шѣѣм поѣ шѣ пѣ кѣтѣ фѣак фѣетеле чѣле че пѣ аскѣлтѣ де пѣрѣндѣѣ сѣѣ. Еѣ ам дат ворѣа вѣчѣпѣлѣѣ сѣ тѣл фѣак кѣскрѣ, шѣ ачѣаста аша рѣтѣжѣне.“

Авѣнд Рѣжа кѣвѣнтеле ачѣстѣеа ста пѣрѣоѣѣтѣ ла пѣтѣнт фѣрѣ пѣчѣ о мѣшка-ре, обрѣзеле еѣ се пѣлѣрѣ шѣ о аѣедеа-лѣ дѣ лѣѣ сѣмѣдѣрѣме тоате, кѣ атѣтѣ маѣ

таре, кѣ кѣт причепѣ кѣ есте вѣдѣтъ токма де ачеа персоанѣ, кѣреѣа дѣкса дѣшѣ дѣкредѣндасть тоате таѣнеле ѣнѣмѣ сале, шѣ ка съ пѣ деа пѣрѣндѣмор съѣ нѣчѣ такар чеа маѣ мѣкъ вѣнѣзѣалъ дѣспре врео некѣвѣошѣе, еа гѣнѣгѣнѣ дѣвеа мѣшкѣнд ѣвзеле: „дѣчеатѣ таѣкъ де а тѣ дѣфрѣп-та аша аспрѣ, кѣчѣ еѣ те аскѣлт, тѣ съ-пѣп воѣеѣ тале дѣ тоате шѣ воѣѣ плека дѣпѣ Трѣмѣ, спѣнеѣ съ вѣпѣ съ тѣ пѣ-дѣаскъ.“ — „Вѣне фачѣ фѣѣка тѣеа,“ дѣченѣ ѣарѣш татѣ-съѣ маѣ домол, „поѣ vedem ѣарѣш пѣ Рѣжѣка поастрѣ дѣ тѣне, поѣ пѣ-маѣ вѣнеле тѣѣ врем. . . .

Жѣоѣ венѣрѣ дѣпѣ овѣчеѣѣ пѣдѣиторѣѣ съ пѣдеаскъ пѣ Рѣжа шѣ сѣмѣвѣтъ се дѣнѣ креѣнда (логодна); ракѣл кѣрѣеа ка апа, вѣклѣле (плѣще дѣподѣвѣте) се кѣрѣеаѣ дѣп тѣпѣ дѣп тѣпѣ, шѣ аша се ѣспрѣвѣ креѣндѣареа, фѣрѣ съ фѣе дѣтреват чѣнева пре тѣнерѣ, вреѣ-се зѣл пѣ алѣл; дѣсъ а-чеаста пѣ е нѣчѣ овѣчеѣѣ дѣ Бѣпат, кѣчѣ есте кам дѣстѣл дакъ кѣскрѣѣ, вѣчѣнѣѣ, прѣ-тенѣѣ шѣ де тѣлте орѣ шѣ попа траг дѣ-воѣала дѣп вѣклѣле кѣ ракѣѣ, шѣ кѣ кѣт есте маѣ тѣлт ракѣѣ, кѣ атѣта есте маѣ вѣпѣ дѣ-воѣалѣ, шѣ маѣ порокошѣ тѣнерѣѣ.

Дѣпѣ дѣкъ септѣмѣнѣ се дѣнѣ шѣ пѣнта шѣ дѣпѣ че се оспѣтарѣ оспѣдѣѣ де пѣнтѣ дѣпѣ овѣчеѣѣ дѣп ка са сокрѣлѣѣ мѣк, плекарѣ кѣтрѣ сеарѣ а дѣче пѣ Рѣжа ла ка са мѣрѣлѣѣ, вѣде дѣ аѣцентаѣ сокрѣ марѣ кѣ чѣ-на, стѣагѣрѣ рѣдѣкате, кѣлѣрѣдѣ дѣ тречерѣ ѣз кѣрѣдѣеле пѣ тоате вѣдѣле, кѣнтѣрѣѣ шѣ зрѣзѣрѣ пѣ лѣпсѣрѣ нѣчѣ ачѣ. Рѣжа ера дѣ кѣлѣторѣа ачеаста аконорѣтѣ пѣ кап, пѣ кѣт чере овѣчеѣѣл шѣ кѣт зѣк вѣлѣдѣанѣѣ, ка съ пѣ vadѣ дрѣмѣл дѣндѣрѣпт ла пѣрѣ-ндѣѣ съѣ, каре есте пѣптрѣ пѣваста тѣпѣрѣ

пѣпѣ атѣнѣеа опрѣт, саѣ кѣт дѣ зѣк легат, пѣпѣ кѣнд вѣп пѣрѣндѣѣ мѣрѣсеѣ, саѣ кѣскрѣѣ мѣчѣ ла ка са кѣскрѣмор марѣ шѣ астѣелѣѣ дѣслеагѣ ѣарѣш дрѣмѣл. Вѣзѣ вѣне кѣ нѣчѣ атѣнѣѣ пѣ поате лѣпсѣ ракѣѣл, шѣ тоате аче-стеа овѣчеѣе се вѣд а авѣеа тѣеѣѣл пѣмаѣ аколо, ка съ се деа маѣ тѣлт прѣлежѣ ла вѣдѣѣ. Дѣпѣ че ажѣпсерѣ ла ка са мѣрѣлѣѣ, сокрѣл маре ешѣ пѣпѣ ла поартѣ дѣпаѣнтѣа мѣрѣсеѣ, кареа се погора дѣп кѣрѣдѣ, кѣ дѣкъ стѣкле де вѣп дѣп тѣлнѣ, шѣ 2 пѣте свѣт сѣоарѣ, шѣ дѣпѣ че сѣрѣзѣтѣ пѣ мѣреасѣ, шѣ ачеаста сокрѣлѣѣ еѣ тѣлпа, дѣ дѣте стѣклеле кѣ вѣп дѣп тѣлнѣ, шѣ пѣтеле сѣвѣсѣоарѣ шѣ рѣдѣкѣндѣо о дѣнтоарѣ съ де треѣ орѣ, шѣ о пѣсъ пѣ пѣнѣза кареа ера дѣтѣпѣ съ дѣла прагѣл портѣдеѣ пѣпѣ дѣп ка съ, пѣ кареа Рѣжа дѣтрѣ дѣп ка са сокрѣмор дѣтре зѣрѣѣ шѣ стрѣгѣрѣ пѣ кѣт е овѣчеѣѣ ла сѣтенѣѣ маѣ авѣдѣѣ. Апоѣ оаспѣдѣѣ дѣченѣрѣ ла жок шѣ ла тѣлкѣрѣѣ шѣ вѣтѣрѣѣ, че ераѣ де прѣсос. — Дѣмѣнеада вѣдеаѣ пѣ тоате вѣдѣеле оа-спѣдѣѣ де пѣнтѣ дѣпѣрѣндѣ ракѣѣ дѣлче дѣ-пѣ овѣчеѣѣ шѣ зрѣндѣ порѣчѣре тѣнерѣмор. Кѣ кѣт сѣ вѣдеа о вѣселѣе овѣдеаскъ пѣ-сте тоате фѣеделе оаспѣдѣмор, кѣ атѣта ера маѣ тѣлхѣтѣ ѣнѣма Рѣжеѣ, кареа де дѣрѣре маѣ плѣспѣа фѣрѣ съ кѣтезе а шѣ фаче лок дѣп афарѣ. Ох, дрѣгѣлашѣ Рѣжа! ѣнѣма та се коаче кѣ дрѣптѣл, кѣнд тодѣ дѣдѣ зрѣазѣ порѣчѣре, тѣ шѣ патѣма та аскѣпѣсъ, шѣ аѣ дорѣ съ шѣ се фрѣнѣгѣ ѣнѣма, еа дѣсъ пѣ се фрѣнѣе, кѣчѣ зрѣсѣта ѣаѣ крѣдѣат алте патѣмѣ маѣ крѣнѣене.

Дѣтрѣ ачеаа Пѣтрѣ каре алѣелѣѣ ера зѣ воѣнѣк вѣлѣнд дѣсъ фѣрѣ фѣрѣкъ шѣ фѣар-те сѣндѣтор, кѣ стѣлѣпѣрѣмѣнт фокос, з-шор мѣшкѣтор шѣ грѣѣ де дѣмерѣт, вѣлѣнд плѣлѣ съѣ нѣмѣчѣт шѣ пѣ ѣвѣта са Рѣжа

Дн брацеле алтѣа, клочеа дн пѣптѣл съѣ
 зп план де рѣсвѣнаре, каре кѣ атѣта кре-
 щеа маї таре, кѣ кѣт щѣа кѣ Рѣжа фѣ сѣ-
 литѣ де пѣрѣнѣдѣ а плека дѣпѣТрѣлѣ. Дрепт-
 ачееа ел кѣзта орѣ кѣт съ се днтѣлнеаскѣ
 кѣ Рѣжа, шѣ съ шѣ десфакѣ дн прѣвѣнда а-
 чеаста ипѣта. Сърѣмане воїнѣче! ипѣта та
 сѣаѣ копт шѣ чере рѣсвѣнаре, тѣ днсъ пѣ
 гѣндешѣ кѣ прѣп ачеаста дѣдѣ адѣче стрѣ-
 каре шѣ цѣе, шѣ челѣи не кареа тѣ аша де
 днфокат ѣзвѣдѣ. Нѣ те аѣ днвѣдѣат пѣл-
 деле мѣлтор астѣелѣз де непорочѣдѣ, кѣт-
 кѣ ачеста пѣ е дрѣмѣл а дѣдѣ днплѣни дорѣл,
 пѣ щѣ тѣ кѣ нестрѣмѣтателе лѣдѣ пѣ дес-
 вѣновѣцеск аплекѣрѣле ипѣтеї, чѣ чер рѣсплѣ-
 тѣре сѣнѣце пѣнтрѣ сѣнѣце, кап пѣнтрѣ кап.
 Днфоката та ѣзвѣре кѣтрѣ дрѣгѣлаша Рѣ-
 жѣ те десвѣновѣцѣе днпѣнтеа оаменѣлор,
 челор че сѣмт шѣ аѣ сѣмѣтѣт вреодатѣ пѣ-
 терѣа фокѣлѣї де амор, пѣ днсъ шѣ днпѣн-
 теа мортѣлѣї, каре не днвадѣ съ потолѣм
 фокѣл, че не апрѣнде сѣмѣдѣрѣле кѣ патѣмѣ
 шѣ съ л сѣзвѣнем трѣзвѣлѣлѣї мѣнѣдѣї.

(Ва зрѣма.)

КЪВѢНТЕЛЕ ДЕШЕРТЕЧѢНИ.

(Дѣпѣ Шѣллер.)

Трѣї кѣвѣнте азѣїм мѣлѣт кѣтпѣнѣтѣре
 Дн гѣрѣле челор вѣнѣї, ш' ачелор маї вѣнѣї.
 Еле сѣпѣ дндешерт, свѣт нелѣкрѣтѣре,
 Нѣчѣ ажѣтѣ ла вѣтрѣнѣї, нѣчѣ ла чеї маї жѣнѣї,
 Нѣрѣсѣт ѣ фрѣнѣдѣл вѣдѣдѣї шѣ 'н нѣмѣк се дѣче,
 Пѣнѣ кѣнд адеарѣгѣ, омѣл зѣмѣре съ апѣче.

Пѣнѣ кѣнд ел креде 'н тѣмѣлѣ кѣ зорѣ азѣрѣте,
 Зѣнде дрептѣл, зѣнде вѣнѣл ва фѣ днпѣгѣтор,

Дрептѣл. вѣнѣл дн вѣчѣе свѣт лѣнѣтеї менѣте.
 Нѣчѣї ва сѣзвѣлѣчѣ лор кѣндѣва рѣлѣ копѣрѣтор,
 Шѣї де пѣл днпѣчѣї тѣ лѣвер дн аер, тѣї креде
 Не пѣтѣнт пѣтере позѣ, шѣї се днтѣрѣще:

Пѣнѣ креде кѣ форѣтна чеа мѣлѣт незѣндѣ,
 Ва ажѣнѣче челѣї повѣл кѣндѣвѣа се зпѣї —
 Сѣнѣгѣр челѣї рѣѣ зрѣмеазѣ кѣ фадѣл зѣмѣндѣ;
 Нѣ ѣ ачелѣї вѣн пѣтѣнѣтѣл, шѣї нѣчѣї кѣнд ва фѣї.
 Ел ѣ зп стрѣїн аїче, ел д'аїчѣї се дѣче,
 Шѣї шѣї каѣтѣ касѣ маї вѣнѣл, че дн вѣчѣї стрѣлѣче

Пѣнѣ креде, к' адевѣрѣл — ачеа таїн' зпѣкѣ —
 Пѣтѣнѣтенѣї днцѣеледѣерѣї кѣндѣва с'о ведѣї, —
 Вѣлѣл еї нѣчѣї о мѣрѣндѣл мѣнѣл, пѣл рѣдѣкѣ,
 Ної а кѣдѣта цѣїм пѣта шѣї а сѣѣтѣї.
 Тѣдѣї днкѣїзѣї дн ресѣнѣнде спѣрѣтѣл кѣвѣнте,
 Дар чел лѣвер мерѣе, пасѣ дн вѣфор пѣнѣте.

Дѣчѣї смѣлѣдете сѣфлет повѣл днпѣ дешертечѣїзне.
 Шѣї кредѣнда чеа череаскѣ цѣїнео не днфѣрѣнт,
 Че нѣчѣї ла зрѣкѣї вѣрѣодатѣ, нѣчѣї ла окѣї се сѣнѣе,
 Тотѣш ачееаї фрѣзмосѣл, шѣї адевѣрѣл сѣнѣт!
 Нѣ ѣ афар', ачѣї незѣнѣл дѣпѣтѣ еа се сѣче;
 Еа ѣ 'нѣтѣне шѣї прѣп тѣне дн вѣчѣї се прѣдѣче:

Вѣлѣа.

Л и т е р а р.

Din Magazin für Geschichte, Literatur und
 alle Denk- und Merkwürdigkeiten Siebenbürgens,
 herausgegeben von Anton Kurz ешѣї де кѣрѣнд
 ачѣї дн тѣнографѣа Длѣї J. Gött мѣї а Ш-а вѣр-
 шѣрѣ. Ної не ачеаста ка шѣї не челе дѣѣл днпѣ-
 тѣї о рекомѣндѣнѣм тѣтѣзѣрор ѣсторѣїчѣлор. Кѣтѣва
 дѣсерѣтѣдѣїї шѣї анѣме трѣї а Длѣї graf Іосѣф Ке-
 менѣї шѣї алѣтеле а Длѣї Кѣрѣц пѣ есте ѣсторѣїк не
 каре съ пѣл ѣнѣрѣсѣеде. Тот ла D. Gött аѣ ешѣїт
 шѣї днпѣ Архѣва „Днсоѣїрѣї пѣнтрѣ кѣноащѣреа
 патрѣїѣї“ а Ш. вѣрѣшѣрѣ кѣ о парѣте днпѣ тавѣтеле
 Reutingergiane ѣнѣрѣсѣѣтоаре пѣнтрѣ тодѣї рѣїмѣнѣї.